

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 362/2022-21

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného JUDr. Michalom Špačekom, advokátom, Kresánkova 8, Bratislava, proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu č. k. BB-4 T 12/2020 zo 16. decembra 2021 a proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3 Tost 76/2021 z 5. januára 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 10. marca 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 písm. a), c), ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Špecializovaného trestného súdu (ďalej len „špecializovaný súd“) č. k. BB-4 T 12/2020 zo 16. decembra 2021 (ďalej len „napadnuté uznesenie špecializovaného súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 3 Tost 76/2021 z 5. januára 2022 (ďalej len „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“). Navrhuje napadnuté uznesenia zrušiť a vec vrátiť špecializovanému súdu na ďalšie konanie, ako aj vydanie príkazu na jeho bezodkladné prepustenie z väzby na slobodu.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je obžalovaný zo zločinu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) a z pokračovacieho obzvlášť

závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a), c) a d), ods. 2 písm. c) a ods. 4 písm. b) a c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) a § 141 písm. a) Trestného zákona. Sťažovateľ je stíhaný väzobne z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. a) a c) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“), pričom lehota jeho väzby začala plynúť 19. januára 2019.

3. Napadnutým uznesením špecializovaného súdu bola zamietnutá žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu. Špecializovaný súd tiež neprijal jeho písomný sľub a väzbu sťažovateľa nenahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka.

4. Napadnutým uznesením najvyššieho súdu bola zamietnutá sťažnosť sťažovateľa proti napadnutému uzneseniu špecializovaného súdu.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ pred ústavným súdom tvrdí, že na jeho vec sa majú uplatniť právne závery vyjadrené v rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo veci Mucha proti Slovensku z 25. novembra 2021, sťažnosť č. 63703/19. Sudcovia špecializovaného súdu, a to aj napriek zneniu § 31 ods. 3 Trestného poriadku, sú v jeho veci s odkazom na označený rozsudok zaujatí z dôvodu rozhodovania o spoluobvinených, a preto nemohli zákonne a ústavne rozhodnúť o jeho väzbe. Sťažovateľ tvrdí, že túto svoju námietku nemohol uplatniť pred špecializovaným súdom ani najvyšším súdom, pretože o označenom rozsudku ešte v tom čase nemal vedomosť.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Sťažovateľ namieta porušenie svojich práv podľa ústavy a dohovoru napadnutými uzneseniami, ktorými bolo rozhodované o jeho väzbe.

III.1. K namietanému porušeniu práv napadnutým uznesením špecializovaného súdu:

7. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

8. Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd pri uplatňovaní svojej právomoci vychádza zo zásady, že ústava ukladá všeobecným súdom chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (I. ÚS 6/04, IV. ÚS 179/05, II. ÚS 90/06, III. ÚS 42/07).

9. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh je zrejmé, že sťažovateľ mal možnosť podať proti napadnutému uzneseniu špecializovaného súdu sťažnosť najvyššiemu súdu, ktorú aj využil.

10. Na prerokovanie tejto časti ústavnej sťažnosti tak nemá ústavný súd danú právomoc, a preto ju bolo potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

III.2. K namietanému porušeniu práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu:

11. Sťažovateľ pred ústavným súdom namieta, že sudcovia špecializovaného súdu rozhodujúci o jeho väzbe sú zaujatí z dôvodu rozhodovania o jeho spoluobvinených, pričom túto námietku nemohol pred najvyšším súdom uplatniť, pretože v tom čase ešte nemal vedomosť o už citovanom rozsudku Mucha proti Slovensku.

12. Ústavný súd v okolnostiach tejto veci poukazuje na skutočnosť, že v čase podania žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu sa vec sťažovateľa nenachádzala v prípravnom konaní, ale v konaní súdnom. V zmysle Trestného poriadku o tejto žiadosti sťažovateľa *ex lege* v prvom stupni rozhodoval senát špecializovaného súdu, ktorému bolo na rozhodovanie pridelené rozhodovanie v samotnom merite trestnej veci (t. j. o vine a treste) sťažovateľa. V tejto súvislosti možno konštatovať, že v prípade, ak sa trestná vec nachádza v súdnom konaní (ako to je aj v prípade sťažovateľa), tak príslušnosť senátu prvostupňového súdu na rozhodovanie aj o žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu je „len“ subsidiárna, resp. odvodená od jeho primárnej právomoci na rozhodovanie v samotnom merite trestnej veci. Z uvedeného vyplýva, že z hľadiska posudzovania možného porušenia práva na zákonného sudcu pri prvostupňovom rozhodovaní o žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu je rozhodujúcou otázkou, či o takejto žiadosti v prvom stupni rozhodoval ten senát špecializovaného súdu, ktorému bolo pridelené rozhodovanie v samotnom merite trestnej veci, pričom prípadné námietky k zákonnosti zloženia tohto senátu je potrebné uplatniť v rámci konania o merite trestnej veci (II. ÚS 211/2022).

13. Nad rámec uvedeného ústavný súd dopĺňa, že sťažovateľ mohol, resp. môže svoju námietku uplatniť aj v novej žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu bez limitácie § 79 ods. 3 Trestného poriadku (uplynutie tridsiatich dní od právoplatnosti predchádzajúceho väzobného rozhodnutia), keď aj sám považuje predmetný rozsudok ESLP za tzv. novú skutočnosť. V tomto smere pripomína, že sťažovateľ si nemôže vyberať, pred ktorým súdom (príslušným všeobecným súdom alebo ústavným súdom) svoju námietku prvýkrát uplatní. Nemá právomoc sa touto námietkou sťažovateľa autonómne prvýkrát zaoberať v konaní o ústavnej sťažnosti.

14. Taktiež je z pohľadu ústavného súdu vhodné uviesť, že námietka sťažovateľa o zaujatosti senátu špecializovaného súdu, resp. jeho sudcov v jeho veci je dôvodom prípadného podania odvolania, resp. dovolania.

15. Vzhľadom na uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) a g) zákona o ústavnom súde.

16. Keďže ústavná sťažnosť bola ako celok odmietnutá, ústavný súd už o ďalších návrhoch sťažovateľa nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 23. júna 2022

Miloš Maďar
predseda senátu